

LBRIS

We know
books

Adrian-Cătălin Țigănoaia

Drept penal

Partea specială I

Ediția 3

- revizuită și adăugită -

Editura C.H. Beck
București 2025

Cuprins

Abrevieri.....	XIX
Nota autorului.....	XXI
Titlu preliminar. Considerații generale și introductive.....	1
§1. Necesitatea abordării integrate a studiului Părții speciale a Codului penal.....	1
§2. Obiectivul general al disciplinei și diferențe conceptuale.....	2
Titlul I. Infracțiuni contra persoanei	9
Capitolul I. Infracțiuni contra vieții	12
Secțiunea 1. Omorul	12
§1. Incriminare și sancționare	12
§2. Condiții preexistente	13
§3. Conținut juridic	14
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	20
Secțiunea a 2-a. Omorul calificat.....	21
§1. Incriminare și sancționare	21
§2. Aspecte generale	22
§3. Analiza elementelor circumstanțiale de agravare.....	22
Secțiunea a 3-a. Uciderea la cererea victimei	35
§1. Incriminare și sancționare	35
§2. Condiții preexistente	35
§3. Conținut juridic	36
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	37
Secțiunea a 4-a. Determinarea sau înlesnirea sinuciderii.....	38
§1. Incriminare și sancționare	38
§2. Condiții preexistente	38
§3. Conținut juridic	39
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	40
Secțiunea a 5-a. Uciderea din culpă.....	41
§1. Incriminare și sancționare	41
§2. Condiții preexistente	42
§3. Conținut juridic	43
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	44
Capitolul II. Infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății	46
Secțiunea 1. Lovirea sau alte violențe	46
§1. Incriminare și sancționare	46
§2. Condiții preexistente	46
§3. Conținut juridic	48
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	49

Secțiunea a 2-a. Vătămarea corporală.....	51
§1. Incriminare și sancționare	51
§2. Condiții preexistente	51
§3. Conținut juridic	53
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	57
Secțiunea a 3-a. Lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte	58
§1. Incriminare și sancționare	58
§2. Condiții preexistente	58
§3. Conținut juridic	59
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	60
Secțiunea a 4-a. Vătămarea corporală din culpă.....	61
§1. Incriminare și sancționare	61
§2. Condiții preexistente	61
§3. Conținut juridic	62
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	64
Secțiunea a 5-a. Relele tratamente aplicate minorului.....	65
§1. Incriminare și sancționare	65
§2. Condiții preexistente	65
§3. Conținut juridic	66
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	67
Secțiunea a 6-a. Încăierarea	68
§1. Incriminare și sancționare	68
§2. Condiții preexistente	68
§3. Conținut juridic	69
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	71
Capitolul III. Infrațiuni săvârșite asupra unui membru de familie.....	72
Secțiunea 1. Violența în familie.....	72
§1. Incriminare și sancționare	72
§2. Aspecte procesuale.....	75
Secțiunea a 2-a. Uciderea ori vătămarea nou-născutului săvârșită de către mamă	75
§1. Incriminare și sancționare	75
§2. Condiții preexistente	75
§3. Conținut juridic	77
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	78
Capitolul IV. Agresiuni asupra fătului.....	79
Secțiunea 1. Întreruperea cursului sarcinii.....	79
§1. Incriminare și sancționare	79
§2. Condiții preexistente	79
§3. Conținut juridic	81
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	82
Secțiunea a 2-a. Vătămarea fătului	82
§1. Incriminare și sancționare	82
§2. Condiții preexistente	83

§3. Conținut juridic	85
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	86
Capitolul V. Infrațiuni privind obligația de asistență a celor în primejdie.....	88
Secțiunea 1. Lăsarea fără ajutor a unei persoane aflate în dificultate	88
§1. Incriminare și sancționare	88
§2. Condiții preexistente	88
§3. Conținut juridic	89
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	90
Secțiunea a 2-a. Împiedicarea ajutorului.....	91
§1. Incriminare și sancționare	91
§2. Condiții preexistente	91
§3. Conținut juridic	92
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	92
Capitolul VI. Infrațiuni contra libertății persoanei.....	93
Secțiunea 1. Lipsirea de libertate în mod ilegal.....	93
§1. Incriminare și sancționare	93
§2. Condiții preexistente	93
§3. Conținut juridic	94
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	96
Secțiunea a 2-a. Amenințarea	97
§1. Incriminare și sancționare	97
§2. Condiții preexistente	97
§3. Conținut juridic	98
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	99
Secțiunea a 3-a. Șantajul.....	100
§1. Incriminare și sancționare	100
§2. Condiții preexistente	100
§3. Conținut juridic	101
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	102
Secțiunea a 4-a. Hărțuirea.....	103
§1. Incriminare și sancționare	103
§2. Condiții preexistente	103
§3. Conținut juridic	104
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	105
Capitolul VII. Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile.....	107
Secțiunea 1. Sclavia.....	107
§1. Incriminare și sancționare	107
§2. Condiții preexistente	107
§3. Conținut juridic	108
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	108
Secțiunea a 2-a. Traficul de persoane	109
§1. Incriminare și sancționare	109
§2. Condiții preexistente	110
§3. Conținut juridic	111
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	115

Secțiunea a 3-a. Traficul de minori.....	116
§1. Incriminare și sancționare	116
Secțiunea a 4-a. Supunerea la muncă forțată sau obligatorie.....	118
§1. Incriminare și sancționare	118
§2. Condiții preexistente	118
§3. Conținut juridic	119
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	120
Secțiunea a 5-a. Proxenetismul.....	120
§1. Incriminare și sancționare	120
§2. Condiții preexistente	121
§3. Conținut juridic	121
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	123
Secțiunea a 6-a. Exploatarea cerșetoriei	123
§1. Incriminare și sancționare	123
§2. Condiții preexistente	124
§3. Conținut juridic	124
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	125
Secțiunea a 7-a. Folosirea unui minor în scop de cerșetorie	126
§1. Incriminare și sancționare	126
§2. Condiții preexistente	126
§3. Conținut juridic	127
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	128
Secțiunea a 8-a. Folosirea serviciilor unei persoane exploatate.....	128
§1. Incriminare și sancționare	128
§2. Condiții preexistente	129
§3. Conținut juridic	129
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	130
Secțiunea a 9-a. Folosirea prostituției infantile	131
§1. Incriminare și sancționare	131
§2. Condiții preexistente	131
§3. Conținut juridic	131
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	132
Capitolul VIII. Infracțiuni contra libertății și integrității sexuale.....	133
Secțiunea 1. Violul	133
§1. Incriminare și sancționare	133
§2. Condiții preexistente	134
§3. Conținut juridic	135
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	140
Secțiunea a 2-a. Violul săvârșit asupra unui minor.....	141
§1. Incriminare și sancționare	141
Secțiunea a 3-a. Agresiunea sexuală.....	146
§1. Incriminare și sancționare	146
Secțiunea a 4-a. Agresiunea sexuală săvârșită asupra unui minor.....	147
§1. Incriminare și sancționare	147

Secțiunea a 5-a. Determinarea sau înlesnirea întreținerii de acte sexuale sau de natură sexuală între minori.....	149
§1. Incriminare și sancționare	149
§2. Condiții preexistente	150
§3. Conținut juridic. Conținut constitutiv.....	150
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	151
Secțiunea a 6-a. Coruperea sexuală a minorilor.....	152
§1. Incriminare și sancționare	152
§2. Condiții preexistente	153
§3. Conținut juridic	153
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	154
Secțiunea a 7-a. Racolarea minorilor în scopuri sexuale	155
§1. Incriminare și sancționare	155
§2. Condiții preexistente	155
§3. Conținut juridic	156
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	157
Secțiunea a 8-a. Fapte comise în circumstanțe agravante.....	157
Secțiunea a 9-a. Hărțuirea sexuală.....	158
§1. Incriminare și sancționare	158
§2. Condiții preexistente	158
§3. Conținut juridic	159
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	161
Capitolul IX. Infrațiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private.....	162
Secțiunea 1. Violarea de domiciliu.....	162
§1. Incriminare și sancționare	162
§2. Condiții preexistente	162
§3. Conținut juridic	164
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	166
Secțiunea a 2-a. Violarea sediului profesional.....	167
§1. Incriminare și sancționare	167
§2. Condiții preexistente	167
§3. Conținut juridic	168
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	169
Secțiunea a 3-a. Violarea vieții private.....	170
§1. Incriminare și sancționare	170
§2. Condiții preexistente	171
§3. Conținut juridic	173
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	176
Secțiunea a 4-a. Divulgarea secretului profesional.....	178
§1. Incriminare și sancționare	178
§2. Condiții preexistente	178
§3. Conținut juridic	179
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	179

Titlul II. Infracțiuni contra patrimoniului	181
Capitolul I. Furtul	183
Secțiunea 1. Furtul	183
§1. Incriminare și sancționare	183
§2. Condiții preexistente	183
§3. Conținut juridic	186
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	188
Secțiunea a 2-a. Furtul calificat	189
Incriminare și sancționare	189
Secțiunea a 3-a. Furtul în scop de folosință	195
Incriminare și sancționare	195
Capitolul II. Tâlhăria și pirateria	199
Secțiunea 1. Tâlhăria	199
§1. Incriminare și sancționare	199
§2. Condiții preexistente	199
§3. Conținut juridic	200
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	203
Secțiunea a 2-a. Tâlhăria calificată	203
Secțiunea a 3-a. Pirateria	207
§1. Incriminare și sancționare	207
§2. Condiții preexistente	207
§3. Conținut juridic	208
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	209
Secțiunea a 4-a. Tâlhăria sau pirateria urmată de moartea victimei	209
Capitolul III. Infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii.....	211
Secțiunea 1. Abuzul de încredere	211
§1. Incriminare și sancționare	211
§2. Condiții preexistente	211
§3. Conținut juridic	212
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	214
Secțiunea a 2-a. Abuzul de încredere prin fraudarea creditorilor	214
§1. Incriminare și sancționare	214
§2. Condiții preexistente	215
§3. Conținut juridic	215
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	217
Secțiunea a 3-a. Bancruta simplă.....	218
§1. Incriminare și sancționare	218
§2. Condiții preexistente	218
§3. Conținut juridic	219
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	221
Secțiunea a 4-a. Bancruta frauduloasă.....	222
§1. Incriminare și sancționare	222
§2. Condiții preexistente	222

§3. Conținut juridic	223
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	226
Secțiunea a 5-a. Gestiunea frauduloasă	226
§1. Incriminare și sancționare	226
§2. Condiții preexistente	227
§3. Conținut juridic	227
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	229
Secțiunea a 6-a. Însușirea bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor.....	230
§1. Incriminare și sancționare	230
§2. Condiții preexistente	230
§3. Conținut juridic	231
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	232
Secțiunea a 7-a. Înșelăciunea	233
§1. Incriminare și sancționare	233
§2. Condiții preexistente	234
§3. Conținut juridic	234
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	238
Secțiunea a 8-a. Înșelăciunea privind asigurările.....	239
§1. Incriminare și sancționare	239
§2. Condiții preexistente	240
§3. Conținut juridic	240
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	242
Secțiunea a 9-a. Deturnarea licitațiilor publice.....	242
§1. Incriminare și sancționare	242
§2. Condiții preexistente	243
§3. Conținut juridic	243
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	244
Secțiunea a 10-a. Exploatarea patrimonială a unei persoane vulnerabile.....	245
§1. Incriminare și sancționare	245
§2. Condiții preexistente	245
§3. Conținut juridic	246
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	247

Capitolul IV. Fraude comise prin sisteme informatice și mijloace

de plată electronice.....	248
Secțiunea 1. Frauda informatică	248
§1. Incriminare și sancționare	248
§2. Condiții preexistente	248
§3. Conținut juridic	249
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	250
Secțiunea a 2-a. Efectuarea de operațiuni financiare în mod fraudulos.....	251
§1. Incriminare și sancționare	251
§2. Condiții preexistente	251
§3. Conținut juridic	252
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	254

Secțiunea a 3-a. Operațiuni ilegale cu instrumente de plată fără numerar	254
§1. Incriminare și sancționare	254
§2. Condiții preexistente	255
§3. Conținut juridic	256
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	257
Secțiunea a 4-a. Acceptarea operațiunilor financiare efectuate în mod fraudulos	258
§1. Incriminare și sancționare	258
§2. Condiții preexistente	258
§3. Conținut juridic	259
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	260
Capitolul V. Distrugerea și tulburarea de posesie.....	261
Secțiunea 1. Distrugerea	261
§1. Incriminare și sancționare	261
§2. Condiții preexistente	262
§3. Conținut juridic	263
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	266
Secțiunea a 2-a. Distrugerea calificată.....	266
§1. Incriminare și sancționare	266
§2. Condiții preexistente	267
§3. Conținut juridic	267
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	268
Secțiunea a 3-a. Distrugerea din culpă.....	269
§1. Incriminare și sancționare	269
§2. Condiții preexistente	269
§3. Conținut juridic	270
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	272
Secțiunea a 4-a. Tulburarea de posesie	272
§1. Incriminare și sancționare	272
§2. Condiții preexistente	273
§3. Conținut juridic	273
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	275
Capitolul VI. Infrațiuni care au produs consecințe deosebit de grave	276
Titlul III. Infrațiuni privind autoritatea și frontiera de stat	277
Capitolul I. Infrațiuni contra autorității	278
Secțiunea 1. Ultrajul	278
§1. Incriminare și sancționare	278
§2. Condiții preexistente	278
§3. Conținut juridic	280
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	284
Secțiunea a 2-a. Uzurparea de calități oficiale.....	285
§1. Incriminare și sancționare	285
§2. Condiții preexistente	286

§3. Conținut juridic	286
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	288
Secțiunea a 3-a. Sustragerea sau distrugerea de înscrisuri.....	288
§1. Incriminare și sancționare	288
§2. Condiții preexistente	289
§3. Conținut juridic	290
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	292
Secțiunea a 4-a. Ruperea de sigilii.....	293
§1. Incriminare și sancționare	293
§2. Condiții preexistente	293
§3. Conținut juridic	294
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	294
Secțiunea a 5-a. Sustragerea de sub sechestru	295
§1. Incriminare și sancționare	295
§2. Condiții preexistente	295
§3. Conținut juridic	296
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	297
Capitolul II. Infrapecțiuni privind frontiera de stat	298
Secțiunea 1. Trecerea frauduloasă a frontierei de stat	298
§1. Incriminare și sancționare	298
§2. Condiții preexistente	298
§3. Conținut juridic	300
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	302
Secțiunea a 2-a. Traficul de migranți.....	303
§1. Incriminare și sancționare	303
§2. Condiții preexistente	303
§3. Conținut juridic	304
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	306
Secțiunea a 3-a. Facilitarea șederii ilegale în România	307
§1. Incriminare și sancționare	307
§2. Condiții preexistente	307
§3. Conținut juridic	308
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	309
Secțiunea a 4-a. Sustragerea de la măsurile de îndepărtare de pe teritoriul României	310
§1. Incriminare și sancționare	310
§2. Condiții preexistente	310
§3. Conținut juridic	310
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	312
Titlul IV. Infrapecțiuni contra înfăptuirii justiției	313
Secțiunea 1. Nedenunțarea.....	314
§1. Incriminare și sancționare	314
§2. Condiții preexistente	314
§3. Conținut juridic	316
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	318

Secțiunea a 2-a. Omisiunea sesizării.....	319
§1. Incriminare și sancționare	319
§2. Condiții preexistente	319
§3. Conținut juridic	320
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	321
Secțiunea a 3-a. Inducerea în eroare a organelor judiciare	322
§1. Incriminare și sancționare	322
§2. Condiții preexistente	322
§3. Conținut juridic	323
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	325
Secțiunea a 4-a. Favorizarea făptuitorului	326
§1. Incriminare și sancționare	326
§2. Condiții preexistente	326
§3. Conținut juridic	327
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	329
Secțiunea a 5-a. Tăinuirea.....	329
§1. Incriminare și sancționare	329
§2. Condiții preexistente	330
§3. Conținut juridic	330
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	332
Secțiunea a 6-a. Obstrucționarea justiției	332
§1. Incriminare și sancționare	332
§2. Condiții preexistente	333
§3. Conținut juridic	333
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	335
Secțiunea a 7-a. Influențarea declarațiilor	336
§1. Incriminare și sancționare	336
§2. Condiții preexistente	336
§3. Conținut juridic	337
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	339
Secțiunea a 8-a. Mărturia mincinoasă.....	340
§1. Incriminare și sancționare	340
§2. Condiții preexistente	340
§3. Conținut juridic	342
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	344
Secțiunea a 9-a. Răzbunarea pentru ajutorul dat justiției.....	345
§1. Incriminare și sancționare	345
§2. Condiții preexistente	345
§3. Conținut juridic	346
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	347
Secțiunea a 10-a. Sustragerea sau distrugerea de probe ori de înscrisuri.....	347
§1. Incriminare și sancționare	347
§2. Condiții preexistente	348
§3. Conținut juridic	349
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	350

Secțiunea a 11-a. Compromiterea intereselor justiției	351
§1. Incriminare și sancționare	351
§2. Condiții preexistente	351
§3. Conținut juridic	353
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	354
Secțiunea a 12-a. Încălcarea solemnității ședinței	355
§1. Incriminare și sancționare	355
§2. Condiții preexistente	355
§3. Conținut juridic	356
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	357
Secțiunea a 13-a. Ultrajul judiciar	357
Secțiunea a 14-a. Cercetarea abuzivă	358
§1. Incriminare și sancționare	358
§2. Condiții preexistente	359
§3. Conținut juridic	360
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	361
Secțiunea a 15-a. Supunerea la rele tratamente	362
§1. Incriminare și sancționare	362
§2. Condiții preexistente	362
§3. Conținut juridic	364
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	365
Secțiunea a 16-a. Tortura.....	366
§1. Incriminare și sancționare	366
§2. Condiții preexistente	367
§3. Conținut juridic	367
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	369
Secțiunea a 17-a. Represiunea nedreaptă.....	370
§1. Incriminare și sancționare	370
§2. Condiții preexistente	370
§3. Conținut juridic	371
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	372
Secțiunea a 18-a. Asistența și reprezentarea neloială	372
§1. Incriminare și sancționare	372
§2. Condiții preexistente	372
§3. Conținut juridic	373
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	374
Secțiunea a 19-a. Evadarea	375
§1. Incriminare și sancționare	375
§2. Condiții preexistente	376
§3. Conținut juridic	377
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	379
Secțiunea a 20-a. Înlesnirea evadării	381
§1. Incriminare și sancționare	381
§2. Condiții preexistente	381
§3. Conținut juridic	382
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	383

Secțiunea a 21-a. Nerespectarea hotărârilor judecătorești	384
§1. Incriminare și sancționare	384
§2. Condiții preexistente	385
§3. Conținut juridic	386
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	387
Secțiunea a 22-a. Neexecutarea sancțiunilor penale	388
§1. Incriminare și sancționare	388
§2. Condiții preexistente	389
§3. Conținut juridic	390
§4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	390

Bibliografie	393
---------------------------	------------

Titlu preliminar. Considerații generale și introductive

---

§1. Necesitatea abordării integrate a studiului Părții speciale a Codului penal

Partea specială a Codului penal¹ cuprinde normele de incriminare și sancțiunile prevăzute de legea penală pentru faptele care, atunci când sunt comise în concret, au aptitudinea de a se încadra în categoria ilicitului penal².

Știința dreptului penal se ocupă și cu studiul normelor de incriminare, însă abordează acest studiu într-o manieră integrată și sinergică în vederea realizării dezideratelor dreptului penal.

Prin urmare, înțelegerea corectă a normelor de incriminare, a scopului acestora, a funcțiilor pe care le au și modul în care acestea sunt apte să își atingă scopul necesită o permanentă relaționare cu normele prevăzute în partea generală a Codului penal³. Însă normele generale sunt doar normele pe care le putem denumi de imediată relaționare, întrucât acestea au aptitudinea de a se aplica pentru orice normă din partea specială a Codului penal. Însă deprinderea de a aborda sistemic normele penale cu cele generale nu soluționează pe deplin problema consolidării legalității cadrului normativ penal. Trebuie avută în vedere construcția piramidală pe care sistemul nostru legislativ o are, având în vârful piramidei Constituția României. Astfel, odată cu intrarea în vigoare a actualului Cod penal, la 1 februarie 2014, în procesul consolidării soluțiilor pe care le oferă legislația penală a devenit destul de acută necesitatea conformării normelor penale la exigențele Constituționale. De aceea, pe lângă dispozițiile constituționale, deciziile pronunțate de Curtea Constituțională a României, în special cele de admitere a excepțiilor de neconstituționalitate, în cadrul controlului de constituționalitate *a posteriori*, ar trebui să fie cunoscute și respectate nu doar de către practicienii dreptului, ci ar trebui să jaloneze activitatea legiuitorului român mai des.

---

¹ Legea nr. 286/2009 (M.Of. nr. 510 din 24 iulie 2009), cu modificările și completările ulterioare (<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/109855>, ultima accesare la 29.09.2025).

² În același sens, O.A. Stoica, *Drept penal român. Partea specială*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1976, p. 11, apud I. Pascu, M. Gorunescu, *Drept penal. Partea specială*, Ed. Hamangiu, București, 2008, p. 1. De asemenea, I. Pascu, M. Gorunescu, op. cit., p. 1.

³ Legătura strânsă între normele penale generale și cele speciale a fost evidențiată mai amplu în literatura de specialitate, sens în care facem trimitere la I. Pascu, M. Gorunescu, op. cit., p. 2.

Apoi, trebuie să menționăm că potrivit dispoziției art. 11 alin. (1) din Constituția României, „Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte”, iar potrivit dispoziției alin. (2), „Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern”.

Așadar, tot în contextul cunoașterii, interpretării și aplicării normelor de drept penal este necesar ca România, prin intermediul agenților autorității publice, să se conformeze atât exigențelor Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, cât și celor stabilite jurisprudențial de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

De regulă, încălcările în latura lor materială a multor drepturi recunoscute de Convenție nu constituie doar încălcări ale acesteia, ci și încălcări ale legii penale. Am îndrăzni să spunem că în aceeași categorie s-ar înscrie și încălcările respectivelor drepturi, în latura lor procedurală.

Revenind la planul dreptului penal, cunoașterea și interpretarea corectă a dispozițiilor de drept penal substanțial rămâne fără eficiență în absența cunoașterii, interpretării și aplicării corecte a dispozițiilor procesual penale.

De asemenea, în cursul procesului penal poate fi exercitată acțiunea civilă, ceea ce impune și corelația care apare firesc cu normele dreptului civil, material și procesual.

În cele ce preced am încercat să conturăm o imagine de ansamblu din care să rezulte necesitatea abordării integrate a studiului Părții speciale a Codului penal. Deși autonomă funcțional, fiecare ramură de drept și studiul acesteia trebuie integrate sistemic pentru a-și putea atinge scopul.

§2. Obiectivul general al disciplinei și diferențe conceptuale

A. Obiectivul general

Studiul normelor Părții speciale a Codului penal urmărește în perspectivă imediată cunoașterea și interpretarea corectă a dispozițiilor normative în analiză, precum și a modului în care acestea se corelează sistemic cu dispozițiile aparținând altor ramuri de drept. Obiectivul general este acela ca prin intermediul acestui tip de cunoaștere să se dezvolte competența de a identifica *de lege ferenda* soluții mai bune de protecție penală a valorilor sociale, precum și competența practică de încadrare juridică a faptelor comise, în vederea aplicării corecte a legii penale.

Există o necesitate de ordin teoretic pentru studiul dispozițiilor în discuție, reflectată în principal la nivelul literaturii de specialitate, pentru a reliefa concepția de ansamblu a politicii penale a statului, modul în care acesta își valorizează relațiile sociale, evoluția istorică a protecției penale acordate diverselor valori sociale, în vederea identificării unor modalități mai bune de protecție penală a valorilor pe care la un moment dat societatea dorește să le protejeze.

Există, însă, și o necesitate de ordin practic pentru studiul dispozițiilor Părții speciale a Codului penal și considerăm că studiul de ordin teoretic ar trebui să fie, în fiecare caz în parte, temelia pe care se sprijină opera de aplicare concretă a dreptului penal.

Pentru că fără înțelegerea conceptelor sale de bază orice încercare de înțelegere a dreptului penal este sortită eșecului, vom evidenția în continuare pe unele pe care le considerăm de primă necesitate și vom sublinia distincțiile necesare:

1. Despre incriminare, normele de incriminare și structura incriminărilor din Partea specială a Codului penal

Dreptul penal nu poate fi conceput în absența incriminărilor, iar incriminarea are întotdeauna ca obiect o faptă. În consecință, vom vorbi întotdeauna despre incriminarea unei fapte. După cum reliefează semantica termenului, „**incriminarea**” înseamnă a include, a introduce în aria infracționalității o anumită faptă prin descrierea sa în legea penală, în contextul tuturor celorlalte dispoziții de drept penal care asigură existența caracterului infracțional al unei astfel de fapte. Este important să se distingă între actul incriminării în sine și norma de incriminare, căci nu sunt una și același lucru. În timp ce incriminarea în sine este un act de voință manifestată a puterii legiuitoare prin care se atribuie caracter penal unei anumite fapte, **norma de incriminare este aceea normă penală care descrie fapta respectivă, norma de incriminare, prin caracterul său special, fiind cel mai important element al incriminării**. Totuși, incriminarea depășește cadrul normei de incriminare pentru că această normă nu este suficientă de sine stătător să asigure existența caracterului penal al unei asemenea fapte în condițiile în care aceasta ar fi săvârșită în concret, ci ea se înscrie în ansamblul mai larg al normelor penale generale care asigură incriminarea faptei respective.

În baza celor arătate, reținem că:

Incriminarea este acel act de voință manifestată a puterii legiuitoare prin care unei anumite fapte i se atribuie caracter penal, prin descrierea sa în legea penală în contextul întregului ansamblu al normelor juridice penale care asigură existența acestui caracter.

Norma de incriminare este acea normă de drept penal care descrie fapta ce face obiectul incriminării.

Având la bază aceste două concepte se impune să discutăm și despre **structura incriminărilor, implicit despre structura faptelor prevăzute de legea penală**, pentru că, referindu-ne în continuare pentru simplificarea discuției doar la incriminarea faptelor în forma lor consumată, observăm că în actul incriminării legiuitorul arareori incriminează un **concept simplu** al faptei alcătuit dintr-o unică manifestare normativă, cum face de exemplu în cazul incriminării faptei de omor [art. 188 alin. (1) C.pen], unde se descrie în trei cuvinte **un unic comportament incriminat**, și anume uciderea unei persoane. **De regulă, în dispozițiile de incriminare ale articolelor din Codul penal regăsim concepte mai elaborate ale faptelor incriminate, alcătuite din mai multe manifestări normative, iar nu dintr-o unică asemenea manifestare. Astfel, de regulă, întâlnim fie mai multe modalități ale unei unice fapte, fie mai multe fapte, unitare ca natură, înmănușiate sub o unică denumire.** De exemplu, în cazul delapidării, denumire sub care se incriminează „însușirea, folosirea sau traficul de către un funcționar

public, în interesul său ori pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri pe care le gestionează sau le administrează” nu se incriminează o unică faptă, în sensul de unic comportament incriminat, ci un concept elaborat al faptei de delapidare alcătuit din tot atâtea fapte prevăzute de legea penală înțelese ca manifestări unice, câte combinații unice ale elementelor de conținut ale faptei pot exista. În total, norma de incriminare a delapidării regăsită în art. 295 alin. (1) C.pen., fără luarea în considerare a dispozițiilor art. 308 C.pen., incriminează un concept de 36 de fapte prevăzute de legea penală, înțelese ca unice manifestări de conduită descrise de legea penală.

Rezultă deci, că termenul de „**faptă prevăzută de legea penală**” este susceptibil de două accepțiuni de largă utilizare în teoria și practica dreptului penal și este bine ca aceste accepțiuni să fie cunoscute pentru evitarea unor confuzii terminologice și de conținut, mai ales că, de regulă, juristul trebuie să distingă între aceste accepțiuni contextual.

În prima accepțiune, aceea propriu-zisă, prin *faptă prevăzută de legea penală se înțelege conduita unică pe care legea penală o descrie, în principal prin intermediul unei norme de incriminare, complinită de alte norme penale*. De exemplu, fapta de omor consumat este o faptă prevăzută de legea penală, pentru că este descrisă prin intermediul normei de incriminare a art. 188 alin. (1) C.pen. care incriminează „uciderea unei persoane”, descriere complinită de norma penală generală de la art. 16 alin. (6) C.pen. referitoare la determinarea formei de vinovăție a infracțiunilor.

Există însă și o **a doua accepțiune, prin faptă prevăzută de legea penală înțelegându-se conceptul faptei, adică totalitatea conduitelor unitare descrise de legea penală prin toate normele de incriminare care se regăsesc sub o unică denumire, descriere evident complinită de alte norme penale**.

Reamintim că pentru simplificarea discuției am ales să avem în vedere doar incriminarea faptelor în forma lor consumată, pentru că fără această simplificare în cazul conceptului faptei ar trebui să avem în vedere toate formele pe care respectiva faptă le poate îmbrăca, cum ar fi tentativa incriminată a faptei, forma continuată a acesteia sau formele participației penale la acea faptă.

Astfel, în sensul de concept al faptei, aria termenului de faptă prevăzută de legea penală este mai largă.

Revenind la conduitele descrise prin normele de incriminare ale conceptului faptei, de regulă, ca natură juridică, aceste conduite pot fi:

a) modalități alternative ale unei unice fapte, cum este cazul omorului calificat sau al delapidării;

b) variante agravate sau atenuate ale aceleiași fapte, cum sunt cele de la alin. (2) și (3) ale incriminării lipsirii de libertate în cazul variantelor agravate, respectiv cea de la alin. (4) a incriminării determinării sau înlesnirii sinuciderii, în cazul variantelor atenuate;

c) fapte distincte, cum este cazul lipsirii de libertate, unde, pe lângă **fapta de bază**, există și o **faptă asimilată**, cea de la alin. (2), ambele susceptibile de mai multe modalități normative.

Se cuvine să facem și distincțiile necesare între noțiunile de **faptă de bază**, **respectiv de faptă asimilată**, precum și între noțiunile de **modalități normative**, **respectiv variante normative**.

Faptă de bază/faptă asimilată

În ceea ce privește noțiunile de faptă de bază, respectiv de faptă asimilată, arătăm că **fapta de bază** este aceea care se găsește întotdeauna în alin. (1) al articolului în care se află incriminările respectivului concept ale faptei. Aceasta pentru a respecta voința legiuitorului, care în actul legiferării și-a stabilit în alin. (1) baza de la care pleacă în construcția aceluiași concept.

De asemenea, precizăm că nu întotdeauna, ci doar uneori, în structura incriminării conceptului unei fapte întâlnim fapte asimilate. Atunci când aceste fapte sunt incriminate, ele sunt fapte distincte de cele de bază, iar criteriul după care distingem între acestea este **criteriul conținutului normativ. Acestea sunt diferite, însă omogene**. Astfel, fapta de bază și fapta asimilată au conținuturi diferite, conduita incriminată este diferită, însă, mai cu seamă pentru că aparțin aceluiași concept al faptei, există un grad mare de omogenitate între aceste fapte **raportat la conduita pe care o descriu și urmarea imediată pe care o produc asupra aceleiași valori sociale**. Producând, în esență, prin comportamente de același fel aceeași consecință asupra valorii sociale protejate, și pedeapsa prevăzută de lege este aceeași. De aceea, **un bun punct de plecare în a verifica** dacă o faptă asimilată a fost corect identificată după conținutul său este identitatea pedepsei prevăzute de lege pentru aceasta exprimată, de regulă, prin sintagma: „**cu aceeași pedeapsă se sancționează și...**” Exemplificăm cu norma de incriminare a faptei asimilate de șantaj de la art. 207 alin. (2) C.pen.

Când, totuși, cele două comportamente incriminate prin norme distincte, însă sub aceeași denumire a conceptului faptei (două fapte regăsite în două alineate distincte ale aceluiași articol) **sunt neomogene**, urmează a se concluziona că acelea sunt două fapte distincte unite prin voința legislativă într-un unic concept. Exemplificăm cu normele de incriminare ale faptei de punere în circulație sau conducere a unui vehicul neînmatriculat, prevăzute în art. 334 C.pen., care incriminează 4 fapte distincte, neomogene, sub o unică denumire.

Distingerea între o faptă asimilată uneia de bază și una distinctă, neasimilată alteia, dar cu aceeași denumire este importantă în plan practic, pentru că faptele asimilate săvârșite în aceeași împrejurare de către aceeași persoană și asupra aceluiași subiect pasiv nu justifică reținerea unui concurs de infracțiuni, având în vedere natura omogenă a conținutului normativ, pe când două fapte distincte neomogene, arondate aceluiași concept vor fi reținute în concurs. De exemplu, dacă în aceeași împrejurare făptuitorul amenință cu darea în vileag a unei fapte reale sau imaginare, compromițătoare pentru persoana vătămată și o și lovește pentru ca aceasta să îi plătească o așa-zisă taxă de protecție, se va reține o unică faptă de șantaj, în varianta agravată, prevăzută la art. 207 alin. (1), (2) și (3) C.pen. În schimb, dacă o persoană conduce pe drumurile publice un autovehicul neînmatriculat potrivit legii și cu număr fals de înmatriculare, autovehicul care tractează o remorcă cu număr fals de înmatriculare, se vor reține în concurs formal trei fapte prevăzute de legea penală, respectiv fapta de la